Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 180 (680) ♦ Четвер, 23 вересня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

СОЮЗ ЗА МОСКОВСЬКИМ СЦЕНАРІЄМ. ГОЛОВНУ РОЛЬ ВИЗНАЧЕНО. НА ІНШІ — ЗАПРОШУЮТЬСЯ СТАТИСТИ.

Хто кого сватає?

Денне засідання 22 вересня

Деяке занепокоєння в ряди народних обранців внесла інформація про порядок запису депутатів на виступи за трибуною. Суть же комп'ютерної заковики, як сказав представник служби системи «Рада», полягає в простій істині: чим швидше натиснеш кнопку на автоматичний запис для виступу, тим швидше будеш першим. Однак цей добрий жарт не підніс настрою у залі. Після короткого збентеження, що вилилось у досить великий натовп біля трибуни, ранкове засідання розпочалося. Іван Степанович Плющ сповістив, що сесія продовжує роботу. Обговорюватиметься проект договору «Про економічний союз (співдружність)». Леонід Макарович Кравчук зауважив, що Верховна Рада повинна визначитися, в якому статусі Україна мала б входити у економічну співдружність — у статусі повноцінного члена чи асоційованого.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Абзац з листа

Ознайомившись з проектом договору про створення Економічного союзу (співдружності), хочу відзначити, що преамбула і стаття 1 містять в собі ряд позитивних ідей. Підкреслюється необхідність поважання суверенітету кожної держави, сприяння в проведенні економічних реформ в інтересах підвищення життєвого рівня населення держав тощо. Проте з цілою низкою мотивів у багатьох статтях не можу погодитися.

Іван ЛЕЛЕКА.

Житомир.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Уряд України

Розглянувши питання Уряду України, Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Задовольнити прохання Л.Д. Кучми і увільнити його від обов'язків Прем'єр-міністра України згідно з поданою заявою.

2. Відповідно до частини 3 статті 117 Конституції України виразити недовір'я Кабінету Міністрів України в цілому.

3. Просити Президента України сформувати Уряд і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо кандидатур членів Кабінету Міністрів, які відповідно до статті 97 Конституції України підлягають затвердженню Верховною Радою України.

Голова Верховної Ради України
І.ПЛЮЩ

м. Київ
21 вересня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про доручення Уряду України

Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Доручити Уряду України в нинішньому складі виконувати свої функції до формування нового складу Кабінету Міністрів України.

Голова Верховної Ради України
І.ПЛЮЩ

м. Київ
21 вересня 1993 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про виконуючого обов'язки Прем'єр-міністра України

1. Покласти на ЗВЯГІЛЬСЬКОГО Юхима Леонідовича — першого віце-прем'єр-міністра України — виконання обов'язків Прем'єр-міністра України.

2. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України
Л.КРАВЧУК.

м.Київ,
22 вересня 1993 року.

Продиктовано в номер

Крим: пропонується референдум

21 вересня у Севастополі розпочала роботу 19-та сесія міської Ради народних депутатів, яка розгляне питання про позицію Севастопольської міської Ради народних депутатів у зв'язку з дорученням Президентів України та Росії стосовно Чорноморського флоту та про ставлення до утворення Економічного союзу держав Співдружності.

(Закінчення на 4-й стор.).

Заклик припинити кровопролиття

У зв'язку з трагічним розвитком подій у Грузії глава Української держави Леонід Кравчук надіслав телеграму Президентові РФ Борису Єльцину. У ній, зокрема, йдеться про те, що нинішні події в Грузії розгортаються всупереч досягнутим домовленостям про перемир'я. Гинуть люди. Небезпека загрожує навіть главі грузинської держави Едуарду Шеварднадзе, який перебуває в Сухумі — епіцентрі подій.

Звертаючись до Президента Росії, який є гарантом тристоронньої угоди про перемир'я від 27 липня ц.р., Леонід Кравчук закликав вжити всіх можливих заходів для введення в дію механізму угоди з метою припинення кровопролиття і братовбивства.

У той же час Президент України Леонід Кравчук звернувся і до генерального секретаря ООН Бутроса Галі. Він закликав главу цієї організації використати всі можливості, щоб зупинити ескалацію грузино-абхазького конфлікту.

Чи продавати ТУ-160?

Крайова рада Чернігівської організації Народного руху із стурбованістю обговорила на своєму засіданні проблему передачі Росії 18 стратегічних важких бомбардувальників ТУ-160 з Прилуцької авіабази. Було підтримано точку зору командира полку Валерія Горголя, який на зустрічі з депутатами Прилуцької міськради, повідомивши про роботу експертів у цьому питанні, висловився за небажаність таких дій. 21 вересня Рух направив листа Президенту, міністру оборони, в якому розцінює наміри передачі чи продажу найсучасніших у світі бомбардувальників як послаблення обороноздатності України. Проте не є секретом і те, що піднімати сьогодні в повітря ТУ-160, який потребує заправки більш як залізничну цистерну пального, — банкрутство економіки країни.

Обрано нового отамана

У Запоріжжі відбулася Велика Козацька рада. Після звіту старшини обрано новий склад керівництва Запорізького коша. Новим отаманом став працівник облдержадміністрації Василь Мелашенко. Вакантною залишилася посада кошового обозного, бо досі не знайшлося охочого налагодити козацьке господарство за сьогоднішніх умов. Рада заручилася підтримкою держадміністрації у становленні козацької канцелярії. Козаки звернулися до Міністерства культури України з проханням виділити земельну ділянку на заповідній Хортиці для будівництва козацького Храму.

Кожен захищається чим може

Москва знову завирувала. Винуватці «урочистості» ті ж — Президент Борис Єльцин, спікер парламенту Хасбулатов, судді Конституційного Суду. Черговий акт політичної драми знову розгортається на тлі тих самих декорацій. Яскравим світлом серед ночі палають вогні «Білого дому» — «оплоту юної російської демократії», за словами Руслана Імрановича. Під стінами на Краснопресненській набережній гріються побіля невеличких багать люди.

У ніч після виступу Єльцина, що сколихнув увесь світ, ми з колегою ходили поміж цих «гвардійців», котрі тягали повз нас колоди й цеглини, стягували великі металеві ящики для сміття під барикади. І говорили про те, що кожен захищається чим може. Ось і послідовники «найпередовішого в світі вчення» піднімали над купами сміття кумачеві прапори, готуючись відбиватися на цьому звалищі від ЗМОПу, що насодив.

(Закінчення на 5-й стор.).

Яким козирем ходимо?

Парламентська хроніка

ЗДИХАЛИСЯ?

Деннє і вечірнє засідання 21 вересня

Аж з третього заходу, незважаючи на наполегливі прохання Прем'єр-міністра Леоніда Кучми, Верховна Рада задовольнила його заяву про відставку.

Не знаю, як туркам (у сесійному залі була присутня делегація Великих національних зборів Туреччини), а нам, слов'янам, завдячуючи багатому фольклору, ситуацію, що склалася цього дня у парламенті, класифікувати було не складно. Варто було лише пригадати відому пісню зі словами «Додому я просилася, а він мене все не пускав...».

«Прощальне» слово Леоніда Кучми, яке він попросив на денному засіданні, було, як і попередні його виступи, відверте і важке. Оцінка Прем'єром ситуації, в якій ми опинилися, акумулювалася ось у таких його словах: «...Просили свободу, взяли анархію. Саме ця руйнівна ідеологія, саме анархія вже перемогла і може поховати під уламками економіки нас з вами. В Україні нині сильної центральної влади немає, а вся наша економіка тримається... на особистих зусиллях регіональних лідерів і регіональних управлінських команд, а також на плечах так званого «червоного директорату», який з таким же успіхом можна було б, звичайно, назвати «жовто-блакитним директоратом».

Леонід Данилович ще раз нагадав, що він свого часу очолив уряд з думкою і мрією зупинити катастрофічне падіння нашої економіки у безодню. Але, як образно висловився він сам, сівши у цей човен і взявшись пливти по-справжньому, часто помічав, що його весло загрібає воду, а весло партнера — повітря...

І хоча поіменно цих партнерів глава уряду не назвав (сподіваючись, очевидно, на нашу розторопність), я певен, що вже цим Л. Кучма увійде в нашу історію. Якщо не як економіст, то принаймні як політик, адже на такому рівні така оцінка діяльності вищих ешелонів влади пролунала вперше.

Щоправда, перегодом, коли депутати, ставлячи запитання Президентові України Л. Кравчуку, намагалися з'ясувати, чи часом не він і Голова Верховної Ради є ініціаторами відставки глави уряду, Л. Кучма запевнив, що у нього розбіжностей з Президентом не було.

Л. Кравчук заявив депутатам, що відставку Л. Кучми він прийняв. Упиралися, власне, самі депутати, хоча Прем'єр-міністр продовжував проситися («Не буде праці, хлопці...»), і все йшло до того, що парламент за якимось там заходом таки задовольнить прохання уряду. Заковика полягала в іншому — як «здихатися» всього уряду, котрим свого часу Верховна Рада оптом «нагородила» Прем'єр-міністра. Перепрошую за «непарламентський вислів», але ж на сесії з'ясувалося, що інакше, як «здихатися» Кабінету міністрів сьогодні можливості немає. Конституція передбачає прийняття відставки уряду лише через висловлення йому недовіри. Отож довелося вносити до порядку денного сесії і питання про довіру чи недовіру урядові. Обговорення видалося бурхливим, хоча і без нього подальша доля «команди Кучми» ні в кого не викликала сумнівів. Отже, насамкінець дня Верховна Рада задовольнила прохання Л. Кучми про відставку, висловила недовіру урядові, а також благословила Президента України формувати новий уряд і винести це на обговорення сесії. А поки що «старий» одинадцятимісячний Кабінет міністрів продовжує виконувати свої функції. Принаймні, хочеться вірити, що виконуватиме.

Анатолій БЕНЬ.

Інтерв'ю в кулуарах

Сергій ГОЛОВАТИЙ, народний депутат України:

Країну доведено до економічного краху. І, безумовно, вихід з цієї кризи повинен шукати новий уряд. Адже ми бачимо, що слід негайно діяти. Щодо теперішнього уряду, то він неспроможний розв'язати назрілі проблеми. Тому формування нового Кабінету міністрів — це шанс виходу з нинішнього скрутного становища.

Іван ЗАЄЦЬ, народний депутат України:

Зверніть увагу: спочатку парламент не приймав відставку Л. Кучми, але й не прагнув надати йому додаткових повноважень. Про що це свідчить? Насамперед про кризу в самій Верховній Раді, з якої починається руйнація усіх гілок влади. Вичерпав себе не лише уряд, а й парламент. Тому нині треба домагатися дострокових виборів до Верховної Ради, особливо після відставки Леоніда Кучми. Бо ж усі механізми реформ — у руках Верховної Ради, й тому першопричину нинішньої кризи влади слід шукати саме в парламенті. Нам необхідне системне реформування усіх гілок влади, але без розв'язання питання з достроковими виборами до парламенту такі реформи здійснити неможливо.

Микола ЖУЛИНСЬКИЙ, віце-прем'єр-міністр:

Я вважаю, що за нинішніх умов відставка уряду й Прем'єра — не на користь справі. Вона лише поглиблює нашу політичну кризу й веде до подальшої конфронтації в суспільстві. Дивіться-но, прийнято відставку Прем'єра, доля нинішнього складу уряду невідома. Але ж і Верховна Рада майже на межі свого існування: вона просто мусить прийняти рішення про дострокові вибори. Отже, хто ще, крім Президента, візьме тягар відповідальності за всі сьогоднішні проблеми? Відставку Прем'єр-міністра прийнято. Але не буде розумно розпускати один склад уряду і формувати новий. І друге питання: чи є в нас кандидатура, яку сьогодні можна запропонувати на посаду Прем'єра? Тепер, здається мені, слід дати необхідні повноваження Президентові, щоб він очолив виконавчу владу.

Підготував
Володимир ТЕТЕРУК.

ХТО КОГО СВАТАЄ?

(Початок на 1-й стор.).

А їхати чи не їхати до Москви, підписувати чи не підписувати договір, — то право Президента. Право ж Верховної Ради — ратифікувати чи не ратифікувати цей документ.

Тож тема економічного договору вчора набрала вже іншої тональності, ніж напередодні, адже в Росії сталися події, котрі викликають закономірне занепокоєння: з якою Росією підписувати договір? З Росією Єльцина чи з Росією Хасбулатова?

У дебатах визначилися протилежні думки. З одного боку, депутати наполягали на тому, що економічний союз з Росією та з іншими країнами СНД необхідний як умова виживання. З іншої ж сторони мовилося, що така угода — це ще одна удавка не тільки на економіку держави, а й на її незалежність. Бо спільна господарська діяльність, стандарти поведінки вироблятимуться в Москві. А у власній державі легше навести порядок. Це думка депутата І. Юхновського. Скажімо, інший депутат — В. Матвієнко шлях виходу з хаосу бачить в економічному союзі з Росією. В. Шовкошитний досить образно трактував свою думку проти підписання договору. Він поставив питання так: хто кого сватає? Ми Росію чи вона нас? У цій дилемі криється інша обставина: хто кому диктує свої вимоги. Поки що, як вважає В. Шовкошитний, навіч диктат Росії.

Втім, ми не маємо права нехтувати власними державними інтересами, а водночас повинні уважно проаналізувати всі плюси і мінуси у ситуації з підписанням договору. Депутат Б. Олійник зазначив, що, виходячи з національних інтересів, треба розібратися, в яке силове поле ми йдемо. А якщо наближаємося до угоди, то необхідно мати свою програму.

За винятком окремих емоційних забарвлень, спектр думок депутатів щодо проекту договору складався під час ранкового й денного засідань саме з таких двох позицій. Яка з них переважить, покаже час. А на площі біля Верховної Ради тим часом стояли пікетуючі з різних областей України. Їхня позиція прочитувалася однозначно — проти підписання договору. Питання лише в тому, наскільки об'єктивно ця позиція виражає волю народу.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

ЗАЯВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Як повідомила прес-служба Президента України, у зв'язку з подіями в Москві Леонід Кравчук зробив заяву такого змісту:

Внутрішньополітична ситуація в Російській Федерації вимагає ретельного і глибокого вивчення, правової оцінки. Але мені зрозумілі мотиви дій Президента Росії, його прагнення подолати конституційну кризу. Тому сподіваюся, що росіяни підтримають кроки свого Президента, спрямовані на забезпечення політичних і економічних реформ. Важливим є запевнення Президента Росії щодо гарантій здійснення прав і свобод людини. Якщо вибори в Росії пройдуть на справді демократичній основі, то це не може не одержати позитивної оцінки, а Росія безумовно виграє. Я, як і завжди, підтримуватиму ті дії Б. М. Єльцина, що мають на меті збереження єдності Росії, стабільності, демократії і миру, утвердження рівноправних і добросусідських відносин між нашими народами.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРЕДИТНІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ

З метою залучення особистих заощаджень громадян для взаємного кредитування та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

Затвердити Тимчасове положення про кредитні спілки в Україні (додається).

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
20 вересня 1993 року

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРЕДИТНІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ

1. Це Положення визначає поняття кредитних спілок, особливості їх створення та діяльності.

2. Кредитна спілка — це громадська організація, головною метою якої є фінансовий та соціальний захист її членів шляхом залучення їх особистих заощаджень для взаємного кредитування.

Відносини щодо створення і діяльності кредитних спілок регулюються Законом України «Про об'єднання громадян» з урахуванням особливостей, установлених цим Положенням.

3. Діяльність кредитних спілок здійснюється на засадах рівноправності їх членів; кожен член спілки, незалежно від розміру грошового внеску, має право одного голосу при вирішенні питань діяльності спілки.

4. Членами кредитної спілки, в тому числі її засновниками, можуть бути громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, досягли 18 років, не обмежені судом у дієздатності та не перебувають у місцях позбавлення волі.

5. Кредитні спілки можуть об'єднувати осіб за місцем їх роботи, за місцем проживання, а також за професійною ознакою, за ознаками членства у громадській організації, належності до релігійної організації.

6. Кредитні спілки утворюються і діють з місцевим статусом.

7. Заснування кредитної спілки здійснюється шляхом укладення її засновниками угоди, що визначає порядок та принципи створення спілки, склад засновників, порядок підготовки проекту статуту спілки та його затвердження.

Кредитна спілка може бути створена у складі не менш як 50 осіб.

8. Кредитна спілка діє на основі статуту.

Статут кредитної спілки повинен містити:

— назву кредитної спілки, її статус, юридичну адресу;

— склад, порядок утворення і діяльності органів управління спілкою, порядок утворення філій та відділень спілки, їх повноваження;

— умови і порядок прийому до спілки та вибуття з неї;

— права і обов'язки членів спілки;

— розміри та порядок сплати вступних та членських внесків;

— порядок використання коштів спілки, в тому числі порядок і умови надання кредитів членам спілки, розмір відрахувань та порядок фор-

(Закінчення на 3-й стор.).

ПОВЧІТЬСЯ У «ГАЗПРОМУ»

На фоні загальної економічної депресії неправдоподібно благополучним острівцем є Сумський концерн газифікації автомобільного транспорту— акціонерне товариство «Газпром».

Засноване три роки тому приватним капіталом, воно впевнено нарощує обсяги виробництва, освоює нові види продукції. Повним ходом, наприклад, іде виробництво легкових автомобілів типу «Москвич-Пікап» та восьмимісного автобуса. Жодне з державних підприємств Сум не може похвалитися рівнем доходів і соціального забезпечення, досягненим двохтисячним колективом «Газпрому».

Щороку концерн влаштовує для городян з нагоди своїх «іменин» народні гуляння. От і цього разу спонсори організували цікаву культурно-спортивну програму.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

БУДЕМО З НАФТОЮ

Участь українських підприємств і організацій у розвитку Західно-Сибірського нафтогазового комплексу стає реальністю. Цей малий внесок у важливу для нашої держави справу роблять харків'яни. Асоціація «Харківнафтомаш», яка об'єднала ряд великих машинобудівних підприємств області, в тому числі заводів конверсії, розпочала складання установок для ремонту свердловин, виготовлення лебідок, насосних шлангів.

Нафту заробляють Харківський електромеханічний завод і Первомайське ВО «Імпром»: за прямими зв'язками вони постачають тюменським споживачам заглибні електродвигуни, станції керування і рідкий хлористий кальцій.

Темпи освоєння нової продукції за договорами з нафтовидобувачами Тюмені нарощуються, що дає підстави для оптимізму.

Ольга ДРОЗДОВА.

ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРЕДИТНІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

мування фондів, утворюваних спілкою, порядок звітності та контролю;

— порядок припинення діяльності спілки і вирішення майнових питань, пов'язаних з її ліквідацією.

У статуті кредитної спілки можуть передбачатися інші положення, які стосуються діяльності кредитної спілки.

Статут кредитної спілки не повинен суперечити законодавству України.

9. Легалізація кредитної спілки здійснюється шляхом її реєстрації в порядку, передбаченому Законом України «Про об'єднання громадян».

10. Для державної реєстрації кредитної спілки її засновники подають заяву. До заяви додаються угода про заснування кредитної спілки, статут кредитної спілки, відомості про склад статутних органів, загальну чисельність членів кредитної спілки, документи про сплату реєстраційного збору.

Відповідальність за відповідність законодавству України документів, на підставі яких здійснюється реєстрація, несуть кредитна спілка, що подає документи, та реєструючий орган. Статут кредитної спілки з питань кредитування та розрахунків погоджується з Національним банком України.

11. Кредитна спілка відповідно до свого статуту:

— надає позички членам спілки, в тому числі під заставу майна або майнових прав, та здійснює пов'язані з цим фінансово-кредитні операції;

— приймає внески від членів спілки. Якщо розмір вступного, членського внеску, місячного внеску члена спілки на повернення позички перевищує двадцятикратний розмір мінімальної заробітної плати, кредитна спілка зобов'язана зажадати від платника декларацію про доходи;

— розподіляє доходи на вклади членів спілки пропорційно до внесених ними коштів;

— створює фонди спілки, в тому числі позичковий та резервний, зберігає кошти в установах банків;

— виступає поручителем виконання членами спілки зобов'язань перед третіми особами;

— надає позички іншим кредитним спілкам, асоціаціям кредитних спілок за наявності вільних коштів, використовує кошти на потреби розвитку руху кредитних спілок, з благодійною метою.

Кредитні спілки не можуть бути засновниками суб'єктів підприємницької діяльності, крім випадків заснування засобів масової інформації, займатися підприємницькою діяльністю, крім продажу пропагандистських матеріалів, виробів із власною символікою.

Кредитна спілка не може займатися іншою діяльністю, крім передбаченої цим Положенням.

12. Найвищим керівним органом кредитної спілки є загальні збори, які визначають структуру та повноваження виконавчих органів спілки.

До виключного відання загальних зборів спілки належить внесення змін і доповнень до статуту спілки, прийняття рішення про припинення діяльності спілки.

13. Майно кредитної спілки складається з вступних та членських внесків, надходжень від кредитних операцій спілки, продажу пропагандистських матеріалів, виробів із власною символікою, проведення свят, фестивалів, лекцій, інших культурно-масових заходів та надходжень, одержаних на підставах, не заборонених законом.

14. Доход кредитної спілки утворюється з надходжень від кредитних операцій спілки, продажу пропагандистських матеріалів, виробів із власною символікою, проведення свят, фестивалів, лекцій, інших культурно-масових заходів після покриття матеріальних витрат, сплати передбачених законодавством України податків та інших платежів до бюджету. Доход, одержаний після зазначених розрахунків, залишається у розпорядженні спілки.

15. Для забезпечення фінансової стабільності кредитна спілка утворює резервний фонд. Розмір резервного фонду та порядок його формування визначаються статутом кредитної спілки.

Резервний фонд має становити 5—15 відсотків від коштів спілки.

Резервний фонд використовується за рішенням загальних зборів кредитної спілки.

Кредитна спілка може зберігати кошти резервного фонду на депозитних рахунках у банках.

Розподіл коштів резервного фонду між членами спілки здійснюється у разі ліквідації спілки в установленому порядку.

16. Позичковий фонд кредитної спілки утворюється за рахунок вступних та членських внесків і використовується для надання позик членам спілки. Розмір позичкового фонду затверджується загальними зборами членів спілки.

Кредитна спілка може приймати до позичкового фонду пожертвування від фізичних та юридичних осіб.

17. Вкладом члена кредитної спілки є вступний та членські внески.

Вклад члена кредитної спілки становить його частку у майні спілки.

Частина доходу спілки розподіляється на вклади її членів пропорційно до внесених ними коштів.

У разі припинення членства з ініціативи члена спілки йому сплачується вартість частини майна спілки, пропорційна його частці у майні спілки.

18. Член кредитної спілки може взяти позичку у розмірі, що визначається статутом спілки.

Позичка у частині, яка перевищує грошовий внесок члена спілки, надається під заставу майна або майнових прав в установленому порядку.

Підставою надання позички є заява члена кредитної спілки, у якій вказується мета одержання позички, джерела та строк її повернення.

Порядок розгляду заяви, надання позички, а також порядок та умови повернення позички визначаються статутом кредитної спілки.

Статут може передбачати й інші положення стосовно надання позичок кредитною спілкою.

19. Кредитні спілки мають право на добровільних засадах засновувати або вступати між собою в асоціації, які діють з місцевим або всеукраїнським статусом.

СИСТЕМА І СИНТЕЗ—ЦЕ ДЕРЖАВА

Думаю, не зроблю великого відкриття, констатуючи відсутність будь-якого досвіду державного будівництва у владних структурах молодої України. І Верховна Рада, і Президент, і Кабінет міністрів у тому чи іншому складі є початківцями в цій справі.

До сьогодні ніхто з нас, у тому числі і всі гілки влади, не знають, яка держава у нас будується. Маніпулюючи термінами демократичної держави та ринкової економіки, вони роблять різні спроби натягти на себе чуже вбрання, бо, бачите, тим, хто його носить, воно пасує. Та хоч би як ми приміряли до себе, для нас воно може бути тільки ношеним.

То чи побачимо ми світло в кінці тунелю? Так, побачимо, якщо будуючи державу керуватимемо не емоціями, не політичними амбіціями та корисливими цілями, а зваженим науковим підходом. І такий підхід є. Це системний підхід.

Теорія систем має чіткий, відпрацьований механізм аналізу та синтезу найрізноманітніших систем, які тільки існують у природі.

Треба виходити з положення, що держава — це система. Вона складна, надто складна, але, як усяка система, піддається аналізові та синтезові.

Будь-яку систему можна розглядати як таку, що складається з підсистем, зв'язків між ними та зовнішніх чинників впливу. А держава має такі основні підсистеми: політичну, юридичну та економічну, між якими є прямі та зворотні зв'язки.

Політична підсистема складається, в свою чергу, з ланок, які утворюють гілки влади: законодавчу, виконавчу та судову. Засоби масової інформації слід розглядати не як окрему гілку влади, а лише як незалежні, але певною мірою корельовані з основними гілками влади інформаційні зв'язки.

Юридична підсистема за своїми пріоритетами є ключова, бо перше місце в ній належить Конституції (Основному Закону).

Економічна підсистема складається з урядових інститутів, виробничої та невиробничої сфер. Як між основними підсистемами, так і між їхніми складовими частинами також існують і прямі, і зворотні зв'язки. Практично всі ці зв'язки нелінійні.

Аналізуючи державу, необхідно формалізувати кожну підсистему, з'ясувати інерційності всіх ланок зазначених вище підсистем та встановити, які зв'язки між ними існують.

Зробивши з певною достовірністю такий аналіз, поставивши завдання визначити, яку державу нам потрібно, та користуючись відомим апаратом синтезу систем, можна побудувати модель держави і, втіливши її в життя, досягти поставленої мети. На основі отриманої моделі відкриється можливість науково обгрунтовано підготувати проект нової Конституції та легітимно прийняти її. У такий спосіб в Основному Законі можна обгрунтовано розв'язати завдання поділу влад. В галузі економіки — науково обгрунтувати структурні зміни, зміни форм власності тощо. Часовий термін для цього буде скориговано залежно від інерційності всіх ланок підсистем та перехідних процесів, які матимуть місце під час реалізації синтезованої системи.

Будуючи державу (синтезуючи систему), слід чітко проаналізувати зовнішні чинники впливу, котрі можуть бути як політичного, так і економічного характеру і значною мірою незалежні від системи.

Хочу зупинитися на зовнішніх факторах впливу економічного характеру, обумовлених тільки інтересами держав, що оточують Україну, з якими вона має економічні зв'язки.

Так склалося, що найвпливовіші зовнішні чинники пов'язані з країнами, які належали до Союзу РСР і передусім з Російською Федерацією. Уряд, що перебуває у кризі, постійно намагається перекласти вину за економічну кризу на сусіда. Такий перебіг подій слід було прогнозувати, виходячи з принципу інтересів тепер уже суверенних держав. У цьому зв'язку конче потрібно переорієнтувати статті експорту товарів, продукованих в Україні, залежно від власних потреб економіки України.

Попередній аналіз економічної ситуації, що склалася в Україні останнім часом, може дати відповідь на ряд ключових питань. Скажімо, інфляційні процеси набирають лавинного характеру. Щоб позбутися їх, слід з'ясувати «механізми». А вони криються в чинному законодавстві про податки, в наявній кредитно-фінансовій системі та в емісійній політиці Національного банку України.

Ключовими податками є податок на добавлену вартість та податок на прибуток або доход. Для виробника продукції податок на добавлену вартість в абсолютних величинах більш значущий. Виходячи з цього, можна сказати, що надходження до бюджету ніяк не скорельовані з ефективністю виробництва, а залежить від добавленої вартості, або просто від зростання цін. І чим швидше зростають ціни, тим, на перший погляд, більші кошти будуть надходити до бюджету. Цей підхід у податковій політиці може призвести лише до різко негативних наслідків, бо податкова система і є одним з головних механізмів інфляції. Держава в такому разі зацікавлена в швидкому й постійному зростанні цін. При цьому немає зворотного зв'язку з виробництвом, який стримував би державу в такій ціновій політиці. Дефіцит бюджету не зменшується, а зростає. І це закономірно. Річ у тому, що механізм нарахування, отримання, розподілу та доведення до споживачів коштів від оподаткування має певну інерційність, тобто має незмінну сталу часу, а темпи інфляції, навпаки, мають тенденцію до швидкого зростання (інфляцію можна розглядати в системі як інтегрувальну ланку). Знаючи це, неважко зробити висновок, що ті додаткові кошти, які мала б отримати держава від швидкого зростання цін, інфляція «з'їдає» ще до того, як вони сформуються або надійдуть до бюджету. Та й це ще було б півбіди, якби впливало тільки на бюджет. Біда в тому, що інфляція паралізує виробничі структури, не дозволяє навіть мріяти про їхній розвиток, а це в кінцевому підсумку знекровлює всю економіку, робить її мертвою.

Наявна кредитно-фінансова система — це ще один потужний механізм інфляції.

В одному з останніх своїх виступів голова Національного банку України пан Ющенко заявив, що незалежно від галузі виробництва чи форм господарської діяльності НБУ надаватиме кредити під 240 відсотків річних. Уже самого цього достатньо, щоб зробити висновок — рівень інфляції не може бути нижчим від 2400 відсотків на рік. Простий розрахунок може це підтвердити. У країнах з низьким рівнем інфляції кредити надають не більш як під 10 відсотків річних. Якщо рівень інфляції в них прийняти за одиницю (1), то в разі 240 відсотків річних рівень інфляції буде в 24 рази вищий, тобто у відсотках це й буде 2400.

Останнім часом, окрім державних банків, з'явилася мережа комерційних банків. Але НБУ практично відмовляється від надання їм кредитів, тоді як державним банкам такі кредити надають. Останні надають кредити комерційним банкам під вищі ставки річних. При цьому комерційні банки мають повертати до Національного банку більшу частину цих коштів, як резерв. Тож неважко собі уявити, за якими ставками надаватимуть кредити комерційні банки.

До останнього часу лише торгівля могла користуватися кредитами за такими високими ставками, перекладаючи цей непомірний фінансовий тягар через астрономічні ціни на покупців, тобто на всіх нас. Виробничі структури за таких умов прибутково працювати не можуть.

Ні для кого не таїна, що за умови спаду виробництва кредити, що їх надає Національний банк, майже нічим не забезпечені. Нічим не забезпечена й емісія готівки.

В одному з виступів голова Центрального банку РФ пан Геращенко сказав, що ставки за кредит мають перевищувати темпи інфляції. Позиція НБУ нічим від цього не відрізняється. Зрозуміло, що таке становище забезпечує прибутковість банків, але шкодить економіці держави.

Отже, з викладеного вище неважко зрозуміти, що інфляція не має об'єктивного характеру. Спровокована вона державними структурами, які й вибудували її механізм. Ці структури стимулюють і живлять її. Для того щоб побороти інфляцію, потрібна тільки добра воля держави (всіх гілок влади).

Володимир КУРКО,
директор МП «Пріоритет К».

Продиктовано в номер

Крим: пропонується референдум

(Початок на 1-й стор.).

Заступник Голови Верховної Ради Республіки Крим, Представник Президента України у Севастополі Іван Єрмаков запропонував: у разі, якщо Україна не підпише угоди про створення Економічного союзу у рамках Співдружності, треба провести загальнокримський референдум з питання входження до нього Криму і Севастополя. Намір севастопольців, наголосив І. Єрмаков, до відновлення порушених зруйнованих добросусідських стосунків з країнами Співдружності, передусім з Росією, став вагомим політичним чинником, з яким треба рахуватися. Як засвідчило проведене напередодні сесії опитування громадської думки, ідеї передачі Севастополя у оренду Росії та підписання між Україною і Росією економічного і оборонного союзу для севастопольців є пріоритетними.

Щодо приналежності Чорноморського флоту І. Єрмаков заявив: «Якщо ситуація не зміниться, ми одержимо у жовтні ще одну кризу...» І наголосив на тому, що зволікання з розв'язанням цього питання неприпустиме.

Олексій БУШУЄВ.

Крим.

Рятувальне коло — союз?

18 вересня в Новій Каховці голови районних і міських Рад Херсонщини прийняли заяву до Верховної Ради, в якій просять її виявити державну мудрість і дозволити Президентові України підписати угоду про входження країни до економічного союзу при СНД.

Із заяви можна зрозуміти, що начебто Україна штучно ізолювала себе від інших держав СНД, внаслідок чого виникла економічна криза. Врятуватися можна лише тоді, стверджується в названому документі, коли ми ввійдемо до економічного союзу.

Учасники наради запропонували, щоб у майбутній угоді були зняті обмеження у пересуванні товарів, щоб між країнами СНД практикувалася узгоджена цінова політика, зникли митні бар'єри тощо.

Водночас представники місцевої влади вважають, що підписання такої угоди не заважатиме розбудові незалежної держави.

У матеріалах, які прозвучали по обласному радіо, голова обласної Ради Кушнеренко, народні депутати України Бичков та Уманець теж відстоювали приблизно ту ж позицію, яку висловлено у заяві керівників місцевих органів.

Зустрівся «Авенджер» зі «Славутичем»

Два дні перебував в Одесі з дружнім візитом бойовий корабель військово-морських сил Великобританії фрегат «Авенджер». Англійські моряки зустрілися зі своїми українськими колегами, зокрема — екіпажем корабля управління ВМС України «Славутич», поклали квіти до пам'ятника Невідомому матросові в парку імені Т.Г.Шевченка, оглянули місто, взяли участь у спортивних змаганнях. Командир корабля зробив ряд візитів офіційним особам Одеси й військового гарнізону міста. А одесити скористалися можливістю побувати на англійському фрегаті, поспілкуватися з членами його екіпажу.

«Київські контракти-93»

Міжнародні та іноземні експозиції, які дедалі частіше влаштовують у Національному виставочному центрі, мають двояке значення: і свою продукцію показати, і на те, що виробляють інші, подивитися. Саме в такій атмосфері діловитості київська фірма «Інформсис» спільно з виставочним Центром організували універсальну виставку-ярмарок з міжнародною участю «Київські контракти-93», яка проходитиме з 23 по 29 вересня. В експозиції беруть участь підприємства з Балтії, Польщі, Німеччини, Італії, Індії, Канади. Серед учасників виставки чимало підприємств, господарств і фірм нашої держави.

1. На останній межі. Чи на передостанній?

Проблема

Самогубство. Це проблема? І чи варто порушувати її у пресі? Ще з минулого століття зберігся стереотип, що кожна подібна публічна згадка спричиняє новий спалах масових самогубств. А мовчати не можна: **кількість суїцидів (самогубств) в Україні щороку зростає.**

За статистикою в одній тільки столиці за перше півріччя минулого року зафіксовано 391 спробу суїциду, а за такий же термін 1993 — вже 494. З них у 1992-му вдалося врятувати 231 людину, в 1993-му — 371. Окрім того в телефонній службі «Довіра» психологам доводиться якнайменше двічі на добу розмовляти з тими, хто вирішив укоротити собі життя. За останній рік кількість телефонних дзвінків такого змісту зросла мало не удвічі.

Багато це чи мало, як для міста з трьома мільйонами населення? Захід, звичайно, випередив нас і в цьому. Тому, ні Україна, ні Київ не належать до місць найбільш неблагополучних. І якщо відверто, збільшення кількості самогубств, на мою думку, хоч і великий, але не головний біль. І не поспішайте звинувачувати мене у блюзнірстві. Проблема самогубців стара як світ. Іншими словами, вона існувала з часу появи гомо сапієнс, людини мислячої, а значить, здатної вирішувати для себе — жити їй чи не жити. В деяких цивілізаціях суїцид навіть був узаконений: приміром, Сократа демократичний грецький суд засудив за безбожність до... самостраті. І він, як громадянин і людина честі, був змушений випити отруйний, власноруч приготовлений настій з цикути. Три століття по тому подібна доля спіткала і римлянина Сенеку: він поплатився за участь у змові проти Нерона.

Та суїцид з примусу — явище настільки рідкісне, що на ньому не варто й зупинятися. Переважна більшість вдаються до самогубства, хоч і в стані афекту, проте з власної волі. І що найболючіше — молодь.

Дотепер традиційно вважалося, що суїцидні спроби найчастіше здійснюють чоловіки (цього року кількість чоловічих самогубств перевищила вшестеро кількість жіночих). Здебільшого — 50—59 років, коли починають замислюватися над минулим життям, нездійсненою кар'єрою, можливо, самотністю і коли... починають непокоїти соматичні хвороби. А вибух самогубств людей віком від 20 до 39 років — явище незбагненне. Як правило, саме їх вдається повернути на цей світ — молодий організм не хоче помирати. Та все одно несамохіть задумаєся: чи все гаразд у державі, молоді громадяни якої не бачать для себе інших перспектив, окрім мотузки на шиї.

Ще кілька років тому головними причинами самогубств були інтимні конфлікти. Сьогодні — соціального спрямування: прогорів у справі, збанкрутував, не може знайти роботи, нема чим сплатити борг тощо. А минулого тижня у «Довірі» вперше пролунав такий дзвінок: «Чоловік покинув. Я безробітня. Двоє дітей. Мені нема чим їх годувати! Скінчиться тим, що я порішу дітей, а потім себе...» Жахливо? Випадковий дзвінок? Чи перший? Цю жінку вдалося відмовити — у службі «Довіра» працюють кваліфіковані психологи і психіатри. Але хіба вистачить їх на кожну самотню, знедолену і безпорадну людину, що потрапила у безвихідь? А причин для відчаю останнім часом стає дедалі більше...

Наталя ФІЛІПЧУК.

Офіційно

Поширюються військові контакти

21 вересня ц. р. начальник Головного штабу Збройних Сил — перший заступник міністра оборони України генерал-полковник Анатолій Лопата прийняв військову делегацію Чеської Республіки, яку очолював начальник розвідувального відділу Генерального штабу Армії Чеської Республіки генерал-майор Радован Прохазко.

Сторони обмінялись інформацією про стан збройних сил своїх держав, обговорили специфічні військові проблеми, висловилися за пошук таких форм співпраці, які сприяли б подальшому розвитку взаємовигідних контактів між військовими відомствами України та Чехії.

У зустрічі брав участь військовий аташе при Посольстві Чеської Республіки в Україні полковник Цирил Рогожник.

Прес-служба МО.

Милосердя

Земля щедра земляками

Доктор медичних наук, професор О.Гринцов, котрий очолює кафедру Донецького медичного інституту, звернувся через районну газету «Мар'їнська нива» до земляків з такою заявою: «Мар'їнська земля та її люди, вважаю, дали мені путівку в життя. Знаю: зараз різні знахарі за значні винагороди лікують людей. Ані трохи не принижуючи значення народної медицини, гадаю, серед них чимало здирників і хапуг. Тому буду приймати усіх, хто потребує допомоги, безплатно. Приїжджайте без направлень місцевих лікарень. Гарантую консультації, обстеження і лікування. У такий спосіб віддячу землякам»...

Юрій ДОЦЕНКО.

Реалії

Щасливі годин не помічають...

В аеропорту «Чернівці» митники Вадул-Сіретської митниці під одним з пасажирських крісел літака ТУ-134 сполученням «Чернівці—Москва» виявили поліетиленовий пакет, у якому знаходилося 290 годинників. «Знахідку» оцінено у 14 мільйонів карбованців. Встановлено й господарку годинників. Нею виявилась громадянка Росії О. Васильєва, якій працівник однієї з служб аеропорту допоміг перемістити товар через митний кордон.

Михайло БЕНЬ.

Протестуємо!

Зажди, паротяг, не гриміть-но, колеса...

Як повідомила регіональна інформаційна газета «Волинь-експрес» дачники садово-городніх масивів «Веснянка» і «Вишнів», які не втиснулися в переповнений дизель-поїзд, що прямував до Луцька, розсілися на колії, зупинивши його подальший рух. На умовляння працівників міліції розійтися не звертали уваги. А коли люди дізналися що тут проходитиме московський поїзд, то перекрили і його колію. Після довгих переговорів дачників нарешті впустили у вагони московського поїзда, який і довіз людей до обласного центру. Але проблема, як добиратися людям з садово-городніх масивів додому з вирощеною продукцією, так і не вирішена.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Спорт

Хокей

«Сокіл» поки гостює...

Чемпіонат МХЛ. «Авангард»(Омськ) — «Тівалі»(Мінськ)—6:1.

Після цього матчу турнірна таблиця змагання набула такого вигляду:

**********************	І	В	Н	П	Ш	О
Динамо	6	6	0	0	31—15	12
Металург Мг	6	6	0	0	24—11	12
Лада	6	5	1	0	19—6	11
Крилья Советов	6	5	0	1	33—16	10
Трактор	7	5	0	2	20—10	10
Пардаугава	6	5	0	1	21—14	10
Торпедо Я	6	4	1	1	28—17	9
Сокіл	6	4	1	1	19—12	9
Торпедо У-К	6	4	0	2	30—21	8
Салават Юлаєв	7	3	1	3	30—25	7
СКА	6	3	0	3	23—17	6
Хімік	6	3	0	3	16—17	6
Тівалі	6	3	0	3	13—17	6
Спартак	6	2	1	3	24—20	5
ЦСКА	6	2	0	4	12—17	4
Металург Нк	6	2	0	4	13—20	4
Авангард	6	2	0	4	17—21	4
Металург Ч	6	2	0	4	13—21	4
Ітіль	7	2	0	5	17—29	4
Торпедо НН	6	1	0	5	9—20	2
Автомобіліст	6	1	0	5	11—29	2
Кристал	7	1	0	6	16—35	2
Строітель	6	0	1	5	10—24	1
Молот	6	0	0	6	10—25	0

Календар цього турніру досить оригінальний. Поперше, команди зіграли різну кількість матчів. Адже система чемпіонату — не турова. По-друге, одні колективи поки більше грають вдома, інші — на виїзді. От і київський «Сокіл» здебільшого гостює. Наближається до завершення його турне за маршрутом: Єкатеринбург—Омськ—Перм—Санкт-Петербург. Наступного понеділка кияни зіграють вдома з «Крильями Советов» і знову пакуватимуть валізи: на них чекають матчі в Мінську та Ризі.

Але поки «Сокіл», сплюну, щоб не наврочити, тримається козаком. А, між іншим, в українському клубі грають здебільшого вчорашні юніори і лише кілька досвідчених, яким по... 22—23 роки: Фадеєв, Гончаренко, Олецький, Тимченко та зовсім «літній» 25-річний Кирик.

Петро ОБОЛОНЧУК.

Футбол

Оце новачки!

Першість України. Перехідна ліга. 8 тур: «Промінь» - «Авангард» — 1:0, «Медик» - «Хутровик» — 0:2, «Торпедо» - «Фетровик» — 2:0, «Віктор» - «Бескид-Тім» — 4:0, «Сурож» - «Прометей» — 0:0, «Фрунзенець» - «Оскол» — 3:2, ФК «Львів» - «Електрон» — 2:0, ЦСК ЗС - «Сіріус» — 1:1.

Як не дивно, високий темп у перехідній лізі задають не її старожили, а новачки. І якщо «Сіріус» заявив про себе ще торік виступами у першості України серед команд колективів фізкультури, то «Віктор» із Запоріжжя виявився взагалі «темною конячкою». Але вона вже пре турнірного воза. Чи вистачить у молоді сил, щоб прийти на фініш першими? Та й вищоліговські команди Запоріжжя, які поки пасуть задніх, не проти посилення своїх складів задиристою молоддю «Віктора».

У лідерів «Сіріуса» і «Віктора» по 12 очок, у «Фрунзенця» — 11, у ФК «Львів» і «Фетровика», який зазнав двох поразок на виїзді, по 10 очок.

Матчі 9 туру відбудуться 29 вересня.

Дмитро КОМАРЕНКО.

Борис Мусійович БАБІЙ

19 вересня 1993 р. на 80-му році життя після тривалої хвороби помер відомий вчений в галузі держави і права, академік Академії правових наук України, доктор юридичних наук, лауреат Державної премії України, заслужений діяч науки України Борис Мусійович Бабій.

Б. М. Бабій народився 25 липня 1914 р. в с. Гуровці Казатинського району Вінницької області. Після закінчення у 1931 р. школи співробітничав у районних газетах Вінницької області.

Юридичну освіту здобув у Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. З 1939 року працював у Прокуратурі УРСР. Учасник Великої Вітчизняної війни, відзначений бойовими нагородами.

Після війни — на викладацькій роботі в Київському університеті.

З 1949 року діяльність Б. М. Бабія пов'язана з Академією наук України.

За піввіку творчої роботи Б. М. Бабій опублікував понад 400 наукових праць у галузі історії держави і права України, державознавства, історії вітчизняної правової науки, які здобули широке наукове визнання. Протягом 15 років Б. М. Бабій очолював Інститут держави і права АН України, який перетворився на один з провідних центрів юридичної науки в країні. Серед учнів Б. М. Бабія — десятки докторів і кандидатів наук.

Борис Мусійович Бабій брав активну участь у громадсько-політичному житті, був членом Комісії України у справах ЮНЕСКО, Постійної палати Третейського суду в Гаазі, Українського комітету захисту миру.

Світла пам'ять про Бориса Мусійовича Бабія — вченого, педагога, організатора науки, чуйну і порядну людину назавжди залишиться у наших серцях.

Президія Академії наук України.

Відділення історії, філософії та права АН України.

Інститут держави і права АН України.

Кожен захищається чим може

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Колега доречно зазначив, що історія, справді, повторюється двічі. Вперше — як драма, затим — як фарс. І ці люди, що сновигають поміж купами сміття і галасують, проклинають всіх і все, були діючими особами. Ні, не драми — фарсу. Вони метушилися на тротуарі й голосно волали про штурм «оплоту демократії», що готується. Їхній лідер Анпілов — один з організаторів травневої мирної демонстрації, що закінчилася вбивством, — вимагав від своєї пастви захоплювати будинки виконкомів та інших органів влади. У стінах «Білого дому», сміховинний у своєму нікчемному бажанні володарювати, «присягав на вірність конституції» новоявлений «президент».

Але ніхто не поспішав штурмувати «Білий дім». На мосту, що з'єднує Новий Арбат з Кутузовським проспектом, яскраво світилася ілюмінація. І кудись мчали, розчиняючись біля Тріумфальної арки в опівнічній млі, вилискуючі лакованими боками машини. А люди побіля куп сміття продовжували метушитися й галасувати. І всі чекали, чекали: ось воно зараз почнеться... І політична гра, перший хід в якій зробив Єльцин, стане справжньою революцією. Тією, про яку уже давно говорили нові більшовики. Адже їм лише барикади давай і кров. Та замість битви — ящики для сміття.

Московська шпана, що її привабило скупчення трудящих, підходила до «захисників» — підструнчувала, вигукувала грубу лайку. Особливо ображалися літні люди — а їх біля «БД» було більшість, вони намагалися відповідати, але «організатори оборони» з червоними пов'язками на руках урезонювали пенсіонерів, мовляв, не марнуйте сил: вони ще знадобляться.

Танків так ніхто й не дочекався, і більшість роздосадуваних прихильників «вічно живого вчення» до світанку розбрелися по домівках, лише даремне перегребли прилеглі газони й додали роботи сміттярам. Згортали свої проводи іноземні телерепортери — знімати практично було нічого.

Сталося те, що й мало статися. Протистояння зайшло надто далеко — доріг до компромісу уже не лишилося. Аналізувати крок Єльцина треба буде історикам, поки ж можна робити лише перші висновки. Останні дії російського парламенту — чи то «рішення про статус Севастополя», засуджене Радою Безпеки ООН, чи збориське «представників народів СРСР» — цілком дискредитували Хасбулатова і його прихильників серед світової громадськості, та й серед росіян теж.

Склалася явно парадоксальна ситуація: Конституція, що її постійно підправляли з подачі консервативної більшості депутатів, заблокувала проведення економічних реформ. Виникла ситуація глухого кута. Її можна наочно порівняти з нинішніми символами російської держави. З одного боку — «демократичний» трикольор, з другого — герб з серпом і молотом, на якому досі красуються страхітливі слова про возз'єднання пролетарів. Можна ще наводити тисячі прикладів протиріч. Але найголовніше — вчорашні союзники Єльцина у боротьбі з тоталітаризмом зімкнулися з найбільш крайніми прибічниками «палки», єдиного Союзу і ортодоксального комунізму, відкинутого самою ходою цивілізації. А Єльцин у своїх переконаннях досить послідовний. Звідси і ставлення до нього виборців, що дали йому карт-бланш під час референдуму, і довіра багатьох політичних партій, рухів, керівників інших держав. Усі вони розуміють: Єльцин далекий від ідеалу, часто неточний у своїх діях, суперечливий. Але його політичне кредо, що чітко проявилося під час XIX партконференції, не зазнало істотних змін. Це кредо на «кухонному» рівні Єльцин уперше висловив під час своєї поїздки до Америки: навіть члени політбюро не мали такої свободи вибору, як тутешня домогосподарка, — сказав він тоді.

А тепер хтось мав би розрубати гордіїв вузол «законотворчих» глухих кутів, адже в рамках чинних актів російської держави зробити це і не накликати на себе гнів конституційних суддів просто неможливо. Як заявив один з керівників місцевої російської влади, коли корабель дає течу, кепський той капітан, що читає у цей момент настанови з корабельної справи, а не вживає рішучих дій.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Фотофакт

Заради припинення насильства

Комплекс заходів, здатних зупинити зростаючий вал грубих порушень прав людини під час збройних конфліктів, обговорювали 800 делегатів від 159 держав та трьох десятків міжнародних організацій. Міжнародна конференція із захисту жертв війни проходила в Женеві. Ініціатором її скликання виступили Міжнародний Комітет Червоного Хреста та швейцарський уряд. Президент МКЧХ К.Соммаруга в своїй доповіді зазначив, що під Женевськими конвенціями стоять підписи 181 держави. Але повідомлення, що надходять з районів бойових дій, насамперед з Боснії і Герцеговини, свідчать: ворогуючі сторони нехтують елементарні норми гуманності й творять насильство. Учасники конференції зазначили, що всі держави, які підписали Женевські конвенції, зобов'язані забезпечити їхнє виконання.

На знімку: непоправні жертви війни.

На зв'язку Варшава

Партій — менше, труднощів — більше

Недільні вибори у Польщі змінили політичне обличчя країни. Вони принесли перемогу лівим силам і призвели до майже повної поразки правих партій, особливо католицького спрямування. А тому, що недавно прийнятий закон забезпечує місця тільки партіям, які зібрали понад п'ять відсотків голосів, відпала більшість партій, що досі творили безліч малих фракцій у парламенті.

Практичним лідером стала коаліція Союзу Лівих Демократичних Сил, у якій першу скрипку грає соціал-демократія, що утворилася з колишніх комуністів і нагадує українську Соціалістичну партію. За неї віддало голоси вісімнадцять відсотків виборців — головним чином людей похилого і середнього віку.

Коаліція матиме у новому сеймі 173 депутата. На друге місце вийшла Польська селянська партія. Вона здобула трохи більше ніж 15 відсотків голосів і матиме у парламенті 128 депутатів. Цю партію підтримали переважно бідніші фермери, робітники у державному аграрному секторі та частково — сільська інтелігенція. На третє місце вийшла партія Демократичний Союз, до якої входить, зокрема, «залізна дама», дотеперішній прем'єр Г.Сухоцька. За неї голосувало 13 відсотків виборців (це міська молодь, інтелігенція, бізнесмени), що означає мандати для 69 депутатів.

За цих умов створення урядової коаліції — справа нелегка. Оглядачі вважають, що перемога лівих загальмує стремління Польщі до НАТО і до Європейського співтовариства. Посткомуністичний прем'єр міг би викликати акції протесту з боку антикомуністів, які хоча і роз'єднані на безліч партій і груп, але разом складають переважну більшість поляків. Взагалі треба очікувати, що у польському політичному житті у майбутньому сформується сильна позапарламентська опозиція, передусім з радикальних націоналістичних і профспілкових груп. Можливо, Демократичний Союз спробує створити уряд меншості або перейде до опозиції. Правдоподібна теж нова коаліція з центристських і лівих кіл, що вже було у передвоєнній Польщі.

При усьому цьому не слід забувати, що до виборчих урн пішла тільки половина виборців, решта залишилася вдома.

Богдан ОСАДЧУК.

Варшава.

Гортаючи зарубіжну пресу

Про майбутнє співдружності та економічний союз

Єльцина нині супроводжує успіх за успіхом у стосунках з країнами колишнього Радянського Союзу, з так званим «близьким зарубіжжям». Після того як главі російської держави вдалося досягти домовленості з Україною з проблем Чорноморського флоту, а також української ядерної зброї, тепер він уже може сподіватися на вступ Азербайджану до Співдружності незалежних держав, в якій домінуючу роль відіграє знову ж Росія. Принаймні про можливість вступу цієї закавказької республіки в СНД сам колишній партійний керівник Алієв заявив у Москві. Ця заява важлива тому, що азербайджанський керівник після усунення від влади Ельчибея знову визначає спрямованість політики цієї країни. Інший важливий момент полягає в тім, що Гейдар Алієв, безперечно, робить ставку найперше на розвиток стосунків з Москвою, а не з Анкарою. Зрозуміло, відіграючи більш активну роль у кавказьких подіях, Москва йде і на більший ризик. Однак він повністю буде виправданий у разі, якщо вдасться домогтися врегулювання азербайджано-вірменського конфлікту.

«Франкфуртер альгемайне» (ФРН).

У незалежних державах колишнього СРСР знову набуває розповсюдження ідея про економічний союз, причому вона починає набувати реальних обрисів. Підписана у Москві угода про створення єдиної рублової зони вкрай важлива і вписується в курс Росії на розширення і стабілізацію своєї зони впливу. Ця політика на першому етапі проходить через активізацію структур СНД. Здійснивши в липні вилучення рублів старого зразка, Москва обмежила безладну валютну політику республік, що продовжували використовувати рубль. Тепер Росія відновлює над цією групою країн свій контроль. Без Росії вони не можуть обійтися в економічному плані, але в більшості колишніх радянських республік зберігається і російська військова присутність, Росія відіграє роль арбітра в ряді конфліктів. Це дозволяє багатьом твердити, що Москва поступово відновлює свою імперію.

«Котідьєн де Парі» (Франція).

У ряді країн СНД спостерігається різко негативна реакція на те, що в обмін на використання рублів вони будуть змушені відмовитися від частини державного суверенітету, в тому числі від проведення власної валютно-фінансової політики. Президент Узбекистану Карімов, зокрема, заявив, що «ми зовсім не відмовилися від переходу до власної грошової одиниці».

«Іоміурі» (Японія).

Експрес-інформація

Розглянуто питання співробітництва

Під час візиту посла України в Білорусі В.Желіби до Польщі було обговорено можливості розширення й поглиблення співробітництва на регіональному й міжрегіональному рівнях. Йшлося про співпрацю України, Польщі й Білорусі в торговельно-економічній і культурній галузях. Обговорювали також питання створення Євро-Бузького регіону, екологічної зони «Зелені легені Європи» тощо.

В.Желіба ознайомився з організацією виборчої кампанії до польського сейму, зустрічався з керівниками дипломатичних представництв у Польщі, обговорив з ними питання, пов'язані з ініціативою Президента України щодо зміцнення регіональної безпеки в Центральній і Східній Європі.

Дипломатам є про що розповісти

У німецькому місті Вілефельд відбулася зустріч співробітників посольства України у ФРН з представниками української громади та діаспори. Учасники зустрічі вшанували пам'ять жертв голодомору в Україні 1932—1933 років.

Українські дипломати розповіли співвітчизникам про політичну й економічну ситуацію в Україні. Вирішено проводити такі зустрічі регулярно.

Виставка про історію Львова

В історичному музеї Відня відкрилася виставка «Лемберг—Львів 1772—1918». Зібрання архівних документів, гравюр, фотографій підготували до показу Львівський історичний музей і наукова бібліотека АН України ім.В.Стефаника спільно з австрійськими вченими. Експозиція відтворює історію древнього українського «міста Лева», коли Галичина входила до складу Австро-Угорської імперії.

У відкритті виставки взяли участь бургомістр столиці Австрії Х.Цілк, діячі науки і культури зі Львова і Відня. До присутніх з привітанням звернувся посол України в Австрії Ю.Костенко.

Для підтримки реформи

Міжнароний валютний фонд оголосив про надання Киргизстану другої частини кредиту розміром 23 мільйони доларів. Першу частину, близько 20 мільйонів доларів, надано у травні. Це рішення означає продовження підтримки економічної і фінансової програм уряду Киргизстану з боку МВФ.

Конституційно-монархічне правління

ухвалено національною асамблеєю Камбоджі. Король Сіанук призначить двох співголів уряду. Ними стануть лідери найбільших політичних партій — Н.Ранарит та Х.Сена. Вони й формуватимуть кабінет міністрів. Щодо майбутнього угруповання «червоних кхмерів» Ранарит заявив журналістам, що угруповання має визнавати закони країни, якщо воно не зробить цього, то опиниться поза законом.

Є умови для компромісу

Встановлення миру в регіоні карабаського конфлікту сьогодні залежить від вірменської сторони і, зокрема, від позиції Нагірного Карабаху. Про це заявив Президент Вірменії Л.Тер-Петросян. Він зосередив увагу на тому, що зволікати з розв'язанням проблем у регіоні — означає піддати Вірменію та Карабах серйозній небезпеці. Він також додав, що сьогоднішнє співвідношення сил учасників конфлікту дає можливість досягти компромісу, вигідного як для Азербайджану, так і для Нагірного Карабаху.

На порядку денному — 140 питань

У Нью-Йорку відкрилася чергова, 48-а, сесія Генеральної Асамблеї ООН. На порядку денному — 140 питань, серед яких зміцнення міжнародної безпеки, роззброєння, миротворчі операції, права людини та інші.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

ДЕКРЕТОМ від 26 грудня 1992 року № 13-92 «Про прибутковий податок з громадян» Кабінет міністрів України запровадив новий порядок оподаткування доходів громадян, в основу якого покладено принцип: усі громадяни з одержуваних ними доходів повинні сплачувати прибутковий податок. Встановлення такого порядку сприяє досягненню соціальної справедливості та однакової податкової відповідальності громадян перед державою. Досягається це шляхом обчислення податку з сукупного оподатковуваного доходу громадян за календарний рік за єдиною шкалою ставок.

Для громадян, які одержують доходи за одним (основним) місцем роботи, цей порядок нічого нового не додає і ні до чого їх не зобов'язує, бо сукупний доход у них дорівнює розмірові заробітної плати. Що стосується громадян, які одержують доходи ще й не за місцем основної роботи, то вони повинні вести облік одержуваних доходів і подавати до державної податкової інспекції за місцем постійного проживання декларацію про доходи, отримані протягом календарного року.

Що таке сукупний оподатковуваний доход за календарний рік? Що таке місце основної роботи? Що таке декларація, хто повинен її складати, за якою формою і навіщо? Яку відповідальність передбачено за невчасну подачу чи неправильне заповнення декларації? На ці запитання дає відповідь начальник управління оподаткування доходів громадян, майна та землі Головної державної податкової інспекції України Юрій БОНДАРЕНКО.

ЗАРОБИВ — ЗАДЕКЛАРУЙ

Про декларування доходів громадян

Численні запитання щодо цього надходять до Головної державної податкової інспекції щоденно. Аналіз цих звернень свідчить, що більшість питань, поставлених в них, можна було б з'ясувати на місцях, проте, на жаль, не всі заявники знають, до кого їм звернутися.

А що проблема непоінформованості населення є, то, думаю, найкращим виходом буде довести до населення основні положення декларування доходів громадян через пресу.

Насамперед кілька слів про сукупний оподатковуваний доход за календарний рік. Він складається з місячних сукупних оподатковуваних доходів і містить всі доходи громадянина, одержані ним з різних джерел у грошовій та натуральній формі як на території України, так і за її межами, за вирахуванням окремих категорій виплат (допомога по соцстраху, пенсії, компенсації, благодійні внески тощо), що визначені Декретом.

За місце основної роботи вважають підприємства, установи, організації чи фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, з якими громадянин має трудові відносини, за умови обов'язкового ведення у цьому місці трудової книжки і проведення відрахувань до фондів соціального страхування.

Декларація за формою № 1 — це розроблений Головною державною податковою інспекцією України документ, в якому наводять зведені дані про суму одержаного громадянином доходу незалежно від його виду і джерела надходження і сплаченого (утриманого) податку (іноземні громадяни подають декларацію за формою 9).

Декларацію ф. 1 заповнюють за повний календарний рік або за інший період звітного року, в якому громадянин України отримував доходи за місцем і не за місцем основної роботи (служби, навчання). Декларацію подають до державної податкової інспекції за місцем постійного проживання громадянина не пізніше як 1 березня наступного за звітним року, де реєструють в установленому порядку. Декларація має 4 розділи.

У розділі 1 громадянин повідомляє свою адресу, квартирний і службовий телефони та суми одержаних доходів у розрізі джерел надходження.

Доходи за місцем основної роботи — заробітна плата, дивіденди, премії, інші грошові і натуральні виплати, винагороди, доходи від роботи за сумісництвом у цій же організації, за договорами цивільно-правового характеру, авторські винагороди, а також доходи від виконання разових робіт. (Доходи у вигляді дивідендів вказують окремо).

У такому ж порядку показують доходи не за місцем основної роботи (від роботи за сумісництвом, за договорами цивільно-правового характеру, авторські винагороди, доходи від виконання разових та інших робіт). Для забезпечення правильного заповнення цього пункту декларації громадяни зобов'язані протягом року самостійно і вчасно вести книгу обліку таких договорів.

Окремо вказують доходи від підприємницької діяльності та інші доходи, оподаткування яких провадять податкові органи (здавання в оренду приміщень, майна і т. ін), відомості про що також протягом року накопичуються у книзі спеціальної форми. При цьому, крім доходу, громадянин показує і суму витрат та вирахувань, пов'язаних з отриманням доходу, а також суму сплаченого авансом та утриманого підприємством податку.

У разі якщо громадянин отримав доход за кордоном або з іноземних держав, він називає в декларації країну, в якій або з якої одержав доход, та зазначає розмір доходу і сплаченого (утриманого) податку в іноземній валюті й українських карбованцях (перерахунок роблять за курсом Національного банку України, що діяв на дату одержання доходу).

Під час заповнення цього розділу декларації за 1993 рік доходи, одержані до 1 червня і після цього, слід показувати окремо, бо в травні було змінено шкалу ставок податку.

Якщо громадянин має право на пільги з прибуткового податку, він зазначає про це у розділі 2 декларації. До таких пільг належать звільнення від оподаткування п'яти (десяти) мінімальних розмірів заробітної плати, сум, перерахованих у благодійні фонди, зменшення сукупного оподатковуваного доходу на дітей віком до 16 років, вилучення доходів, спрямованих за місцем виплати на придбання акцій та інвестованих на реконструкцію і розширення суб'єктів підприємницької діяльності, повне звільнення від сплати податку.

У третьому розділі декларації платник зазначає суму доходу, з якого належить сплатити податок за звітний рік, та розмір очікуваного доходу на наступний рік, у четвертому — дані про наявність земельних ділянок, нерухомого майна і транспортних засобів, що є суб'єктами оподаткування іншими податками.

Наведені у декларації відомості стверджують підписом особи, яка її подала.

Громадяни, винні у невчасному поданні декларації, а також ті, що запишуть до неї перекручені дані, ті, що не ведуть обліку доходів і витрат, для яких встановлено обов'язкову форму обліку або ведуть його не належно, притягаються податковими органами до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу у розмірі мінімальної місячної заробітної плати, а за ті ж дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, — у розмірі двох мінімальних заробітних плат.

На завершення хотілося б порекомендувати читачам: за більш докладними поясненнями з цього чи інших питань стосовно оподаткування доходів громадян, майна і землі, якщо у цьому постане потреба, слід звертатися до державних податкових інспекцій за місцем проживання, адже роботу з платниками податків за Законом України «Про державну податкову службу в Україні» покладено саме на них.

Колаж Михайла САЧКА.

У Державній податковій інспекції

ЇХ ВХОПИЛИ ЗА РУКУ, ЯКА ПРИХОВУВАЛА ВАЛЮТУ

На 23 із 27 перевірених підприємств виявлено порушення податкового законодавства

«Голос України» уже порушував ту проблему, що керівники деяких підприємств, які мають вихід на зовнішній ринок, приховували від держави частину валютних прибутків. (Див. «ГУ» від 1 липня 1993 року. «Наша валюта часто «осідає» в закордонних банках. Податкові органи беруться її «підняти»). Нещодавно, за повідомленням прес-служби Кабінету міністрів України, Головна державна податкова інспекція разом з міністерствами зовнішніх економічних зв'язків, внутрішніх справ, Службою безпеки та Держмиткомом провели чергову перевірку підприємств системи Міністерства промисловості і ось що виявили.

За станом на 1 вересня інспекція одержала матеріали перевірок по 27 підприємствах, і на 23 з них виявлено порушення податкового законодавства. За результатами роботи контролерів, до Валютного фонду України додатково нараховано понад 5,7 мільйона доларів США, а також платежів до бюджету в сумі майже 17,3 мільярда карбованців.

За несвоєчасне надходження валютної виручки з-за кордону порушникам доведеться за кожний день прострочення сплати пені загалом близько 17,3 мільярда карбованців. Встановлено також, що окремі підприємства ухилилися від обов'язкового 50-відсоткового продажу валютної виручки на міжбанківському валютному ринку України. За результатами перевірки такому продажу підлягає близько 7,8 мільйона доларів США та 695,7 мільйона російських рублів.

А тепер конкретніше про тих, хто доклав рук до цих «здобутків», і про методи, якими вони позбавляли державу (тобто нас із вами) її валютної частки. Декотрі намагаються приховати валютну виручку шляхом перерахування одержаних коштів на рахунки іноземних підприємств, яким відвантажено продукцію, надано послуги. Саме в такий спосіб Південний гірничо-збагачувальний комбінат з Кривого Рога (директор — О. Єлисеєв) залишив одержані від експортних операцій кошти на рахунках фірми «Ставоконсул» (Кошице) — понад 12 мільйонів доларів США та зовнішньоекономічного об'єднання «Союзпромекспорт» (Москва) — близько 1,3 мільйона у тій же валюті. В результаті такої оборудки Валютний фонд України не одержав більш як 4 мільйони доларів, а для продажу на міжбанківський валютний ринок не надійшло майже 5,8 мільйона доларів.

Ошукують державу й перекручуючи бухгалтерський облік, занижуючи ставки податку. Цей спосіб уподобали земляки згаданих збагачувальників з державного рудника «Суха балка» (директор — В. Чорнокур). І таки спромоглися зменшити податок на валютну виручку на 522,5 тисячі доларів США. Аналогічним способом заощадили за рахунок держави на Запорізькому державному алюмінієвому комбінаті (директор — І. Бастрига) — 371,2 тисячі та на Залізорудному комбінаті (директор — В. Драгунов), що в Дніпрорудному, — 296,9 тисячі доларів. Після втручання контролерів доведеться повернути борги суспільству.

Зустрілися перевіряльники й зі спробами виграти на підміні бартерних контрактів на експортні або навпаки. Так, Інгулецьким державним гірничо-збагачувальним комбінатом з Кривого Рога (директор — О. Станков) торік було відвантажено продукцію згідно з експортним контрактом, але замість валюти за поставлену продукцію одержано різні товари народного споживання. З цієї причини підприємство ухилилося від сплати податку на валютну виручку в сумі 759 тисяч доларів США. За несвоєчасне надходження валютної виручки у 1993 році комбінатові нараховано 2,42 мільярда карбованців пені.

Приховують валютні кошти ще й шляхом зарахування їх до статутних фондів, створених за кордоном України, спільних підприємств. Так, Миколаївський глиноземний завод (директор — В. Мішин) заробив від заснованих ним зарубіжних СП близько 500 тисяч доларів дивідендів. Проте в заводському бухгалтерському обліку цю суму не відображено, податок державі на прибуток не сплачено. Звісно, нічого не надійшло й на міжбанківську валютну біржу. А гроші реінвестовано за межами України. Перевірка цього підприємства ще триває.

Перевіркою правильності здійснення бартерних операцій встановлено факти порушень порядку сплати державного збору. Тому державному рудоуправлінню імені Кірова з Кривого Рога (директор — В. Мельников) додатково нараховано до сплати такого збору 118,1 тисячі доларів США, Дніпропетровському державному металургійному заводові ім. Комінтерну (директор — В. Гончар) — 189 тисяч, державному заводові «Червоний профінтерн» (директор — А. Кравченко) — 131,9 тисячі, Одеському державному сталедротоканатному заводові (директор — Л. Шемякін) — 19,4 тисячі, запорізькому державному заводу «Дніпроспецсталь» (директор — Г. Кійко) — 9,1 тисячі доларів.

А перевірка триває.

ГОСПОДА ДИРЕКТОРА РОССИЙСКИХ ФИЛИАЛОВ БАНКОВ В УКРАИНЕ!

Где бы Вы не находились, «ПРАВЭКС»-БАНК приглашает Вас в свою семью. Мы создадим Вам условия значительно лучшие, чем предложенные российскими коллегами. Мы обещаем Вам много работы — интересной и творческой.

Естественно, что наши предложения — для честных, работоспособных и самостоятельных банкиров.

С искренним уважением

Председатель Совета «ПРАВЭКС»-БАНКА Л.М.Черновецкий

Председатель Правления «ПРАВЭКС»-БАНКА Л.В.Распутная

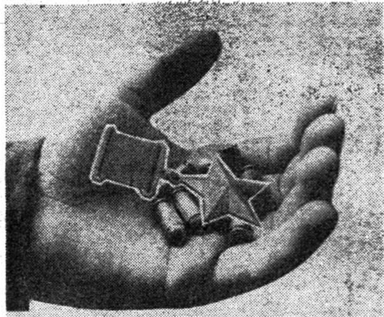

252021, г. Киев,
Кловский спуск, 9/2

(044) 294-85-09

Факс (044) 294-84-00

Телекс 631250 ALINA SU

ПРОСТО ГЕРОЇ

Цивільний одяг і заклопотаний вигляд літнього чоловіка, який пружно міряв кроки перед готелем «Козацький», погано маскують його військову виправку. У роки Великої Вітчизняної Костянтин Сухов літав на винищувачі — крило до крила — з Олександром Покришкіним, «завалив» 22 фашисти, палав сам, він — останній командир ескадрильї часів війни одного з полків дев'ятої покришкінської гвардійської Маріупольсько-Берлінської, орденів Леніна і Богдана Хмельницького другого ступеня дивізії винищувачів. Герой Радянського Союзу. Просто Герой. Бо Союзу вже нема, а він, полковник у відставці, є.

А того дня, коли ми познайомилися, вирішувалася доля подорожі по Україні та Росії п'ятнадцяти героїв, які очікували на чемоданах автобуса з Міністерства оборони. Вони сподівались повторити серпневе турне по місцях бойової слави покришкінців — через донські та кубанські степи аж до Новоросійська.

Автобус чомусь затримувався, і Сухов помітно нервував. Тим цікавіше було спостерігати, як звиклий до відкритих сутичок у небі колишній льотчик стримував себе, щоб не сказати кореспондентові чого зайвого. Дякувати декрету, утрьох (колишній заступник командувача 17-ї повітряної армії генерал-лейтенант Григорій Павлов, викладач на пенсії КВІАУ Олександр Карпов і він) заснували фонд Героїв Радянського Союзу та повних кавалерів ордена Слави покришкінської дивізії.

23 ветерани дивізії, як зазначається у рапорті міністрові оборони, взяли участь у поході місцями бойової слави, для чого перетнули кордон з Росією. На похід адміністрація Запорізької області виділила 2 мільйони 100 тисяч карбованців і 130 тисяч російських рублів. «Проте зустрічали покришкінців так щиросердно, що вони мали змогу навіть заощаджувати. Так 100 літрів міністерського пального вистачило на 10 тисяч кілометрів». Учасників походу, які крутили документальне кіно і влаштовували концерти, «приємно вразило, як росіяни дбають про місця поховань та бережуть пам'ять про героїв».

Мене порадувало те, чого досягли покришкінці за свою мандрівку. З їхньої ініціативи на Полтавщині вирішили спорудити пам'ятник американським та радянським льотчикам, полеглим під час здійснення човникових операцій у червні—жовтні 1944 року. За словами кандидата історичних наук, доцента, полковника у відставці Леоніда Любимського, подорож дала можливість глибше усвідомити значення аеровузлів Полтави, Миргорода і Пирятина в операції «Френтік», яка побіжно згадується в історії війни. А йдеться про втілення в життя задуму союзницьких військ підіймати в повітря американські бомбардувальники з території Англії та Італії, а після виконання бойового завдання садовити їх на Полтавщині, недарма саме тут покришкінці мають намір відкрити музей історії авіації.

Народилася й більш дерзновенна ідея — літаками АН-2 і ЯК-18Т дістатися через Сибір Сполучених Штатів. До речі, її вже підтримали ряд серйозних спонсорів, серед яких відомі підприємства Запоріжжя, банківські установи Києва. Тож, 23 жовтня (в день визволення Запоріжжя) Україна може надати злітну смугу героям-покришкінцям. Просто герої, в чому мене переконав полковник Сухов, люди, які найскрутнішої години не заскиглили, а взялися до діла.

Створений Героями фонд не оподатковується, знаходить підтримку з боку міністра оборони.

Пам'ять в Україні шанується не менш ревно, ніж у Росії, бо це пам'ять, а не пам'ятник, який можна демонтувати чи начепурити. Останній доказ тому — дні скорботи, пов'язані з голодомором 1932—33 років. На Україні, отже, пам'ятають і героїв і антигероїв.

І заслуговує величезної поваги нашої бойовий льотчик Костянтин Сухов не тому, що він Герой, який мав прописку Радянського Союзу, а тому, що він просто Герой, який не потребує жалів, так само, як і його колишній командир дивізії Олександр Покришкін. Бо захистили вони і землю свою, і планету від фашизму.

Сергій ВЛАД.

Кримінальний тиждень

Протягом минулого тижня працівники міліції розкрили 78 тяжких злочинів. З них — 20 убивств, 4 випадки завдання тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, 6 згвалтувань, 11 розбійних нападів, 12 групових пограбувань і 2 крадіжки державного й громадського майна в особливо великих розмірах. Розкрито 429 крадіжок із квартир громадян, відшкодовано збитків на суму майже 1,5 мільярда карбованців. Розшукано й повернуто власникам 98 автомашин. Викрито й знешкоджено 30 злочинних груп. У затриманих вилучено гвинтівку, 9 гранат, 5 пістолетів і револьверів та понад 170 патронів до різної зброї.

Виявлено 331 факт, пов'язаний з незаконним обігом наркотиків. Порушено 280 кримінальних справ. Затримано 367 осіб. Серед затриманих — 340 без певного роду занять та 9 жителів країн СНД. Вилучено майже 600 кілограмів наркотичної сировини.

ВИБУХИ ЧАСТІШАЮТЬ

14 вересня пролунав вибух у Запоріжжі. Невідомий громадянин кинув вибуховий пристрій до кабінету слідчого Хортицького райвідділу міліції, що розташований на першому поверсі п'ятиповерхового заводського гуртожитку. Внаслідок вибуху виникла пожежа, яку загасили через 15 хвилин, частково обгоріло 14 кримінальних справ.

А двома днями раніше, лише завдячуючи щасливому випадку, не сталося вибуху біля житлового будинку у Шостці Сумської області.

БЕНЗИН ЦІНОЮ ЖИТТЯ

Біля Гнідина Бориспільського району Київської області у колодязі для замірювання тиску бензину в нафтопроводі Бортничі — Білогородка знайдено мертвими трьох громадян віком до 30 років. Як встановлено співробітниками міліції, їхня смерть настала від отруєння випарами бензину під час спроби його викрадення.

ОЗБРОЮЮТЬСЯ І ЖІНКИ

У Києві затримано непрацюючу громадянку В., у якої вилучено пістолет, 16 патронів. Міліція з'ясовує джерело придбання зброї.

УБИВЦЯ КОРДОНУ НЕ ПЕРЕТНУВ

17 серпня о 4 годині ранку пролунали постріли в ужгородському казино «Закарпаття». Невідомий злочинець застрелив касира казино громадянина Угорщини Новака Чонада і забрав 60 тисяч доларів США. Співробітники міліції затримали невідомця під час спроби перетнути державний кордон України. Злочинцем виявився ужгородець Н., 1970 року народження.

БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ НА... ВЕСІЛЛІ

До дільничної лікарні, що в Зіньківському районі Полтавщини було доставлено з ознаками харчового отруєння 6 мешканців села Зайченці, серед них двох дітей. Як з'ясувалося, отруїлися ці люди на весіллі.

НЕРОБИ ЖИВУТЬ КРАЩЕ?!

У Мукачевому Закарпатської області на автомобільному ринку затримано двох місцевих нероб, які продавали валюту. У заарештованих вилучено 750 доларів США, 760 німецьких марок, 20,7 тисячі угорських форинтів, тисячу словацьких крон і 761 тисячу карбованців. Порушено кримінальну справу.

ФАЛЬШИВІ ГРОШІ

продовжують «гуляти» у нашій державі. Минулого тижня з грошового обігу України вилучено фальшивих купюр на суму понад 260 тисяч карбованців і три фальшиві стодоларовики. А разом на сьогодні вилучено підроблених купонів на загальну суму 28 мільйонів 827 тисяч 242 карбованці.

Станіслав КОЛДУНЕНКО,
начальник прес-центру Головного центру громадських зв'язків МВС України.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 811932.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Зам. 0311180.

1, 4, 5 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».